

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Живопис	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	022 «Дизайн»	Семестри	1-2

АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС

семестр 2 (весна 2021)

1 лютого - 14 травня

Викладач Волошко Каріна Миколаївна, старший викладач кафедри живопису
Е-mail, тел. voloshko.karina@gmail.com, 0958693402
Заняття ПД20-1.Вівторок 13.00–15.30, ауд. 415 (3 корпус)

Консультації Вівторок 15.30–16.30, ауд. 415 (3 корпус)
Адреса ауд. 415, поверх 4, корпус 3, вул. Мистецтв 8
Телефон (057) 706-02-81 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи, Viber, Telegram (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Академічний живопис);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище – завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Академічний живопис» є певний обсяг знань з академічного рисунку, кольорознавства, техніки і технології живопису. Обов'язковим є достатній рівень навичок малювання замальовок та начерків інтер'єру, пейзажу, натюрморту графічними матеріалами. Також має бути достатній рівень етюдного досвіду живописних пейзажів та натюрмортів.

Студент отримує повну підтримку у створенні живописних робіт, оскільки академія забезпечує методичним фондом предметів побуту та драперій, а викладач забезпечує якість академічних постановок, що є обов'язковим у дисципліні задля проведення якісної практичної роботи.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Демонстрація та аналіз матеріалу за допомогою вірців живописних робіт з методичного фонду академії. Ознайомлення студентів та застосування додаткової літератури з дисципліни :

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

1. Аксенов Ю., Левидов М. Цвет и линия: Практическое руководство по рисунку и живописи. - 2-е изд. - М.: Советский художник, 1986. - 326с.
2. Беда Г. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. М.: Просвещение, 1981. – 239с.
3. Волков Н. Композиция в живописи. - М.: «Искусство», 1977 «Искусство», 1977. – 263с.
4. Волков Н. Цвет в живописи, М.: «Искусство», - 1965. - 208с
5. Жегин Л. Язык живописного произведения. М.: 1970. Художественное восприятие». Сб. под ред. Б. С. Меплаха. «Наука», Л.: 1971.-193с.
6. Зайцев А. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 158с.

7. Иттен Иохансон. Искусство цвета / 2-е издание; Предисловие Л. Монаховой. – М.: Изд. Д. Аронов, 2001. – 96с.
8. Ковалёв Ф. В. Золотое сечение в живописи: Учеб. пособ. для ху-дож. ин-тов и училищ.- Киев.: Вища Школа, 1989.- 143 с.
9. Миронова Л. Цветоведение. - Минск: «Высшая школа», 1984.-289с.
10. Раушенбах С. Пространственные представления в живописи. М.: Наука, 1980. – 288с.
11. Сидоренко.В. Живопис «PC World Ukraine». 1999/- 118с

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Виконання завдань дисципліни «Академічний живопис», студентами 1-го курсу 2 семестру факультету «Дизайн», професійне спрямування: «Промисловий дизайн», які поділені на 2 модулі потребують наступні матеріали: акварельний папір, пензлі, палітра, акварель чи гуаш, планшет 50х40.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

«Академічний живопис» являє собою цілісну структуру, яка утворює ланцюг завдань, від простого до складного, які тривають 6 семестрів, здійснюючи основну задачу вищої художньої школи – підготовку кваліфікованих фахівців в області дизайну. На 1 – ому курсі студенти знайомляться із вивченням матеріального світу на прикладі натюрморту, тому **Метою** практичної дисципліни «Академічний живопис» є набуття живописного досвіду у трактовці формотворення предметів в умовах дійсності.

Завдання дисципліни полягає у є вивченні законів образотворчого мистецтва, оволодінні технікою живопису та системою засобів вираження художнього образу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- особливості живописного матеріалу(акварель, гуаш, темпера);
- закономірності побудови композиційно-графічного рішення;
- засоби узагальнення та підпорядкування елементів загальному рішенню;
- закони побудови об'єму зображуваного предмету;
- послідовність методики письма.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

- за допомогою кольору передати об'єм, кольорову гаму;
- створювати кольорово - фактурні поверхні, що створюють матеріальний світ, що характерні для різних матеріалів (метал, скло, пластмаса, тощо
- перетворювати живі спостереження в художні за допомогою кольору передати об'єм, кольорову гаму образи;
- компоувати в форматі,
- створювати реальне сприймання предмету в дизайн-проекті.

Компетенції, що забезпечує дисципліна: СК8.- Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта; СК9.- Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

Очікувані програмні результати: ПНР1.Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«Академічний живопис»– одна з фундаментальних дисциплін, яка сприяє формуванню у студента художнього смаку у його дизайнерських розробках. Згідно з навчальним планом, що ухвалений методичною радою ХДАДМ, вона вивчається студентами протягом 3-х років (20 кредити ECTS, 600 учбових годин, у тому числі 300 годин - аудиторні заняття та 300 годин - самостійні).

1 семестр містить:

2 МОДУЛІ, 4 завдання за темою:

«Композиційна та колірно-тональна побудова нескладного натюрморту у неглибокому просторі»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання :

- 1) Нескладний натюрморт з предметів побуту.
- 2) Натюрморт з предметів побуту серед тканин у теплій та холодній гамі.

2 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання :

- 1) Короткочасні етюди (пейзаж, натюрморт)
- 2) Екзаменаційне – Натюрморт з різних предметів, що мають чітку силуетність.

2 семестр містить:**2 МОДУЛІ, 4 завдання за темою:**

«Вивчення конструктивності предметів, їх матеріальності у зв'язку з середовищем натюрморту»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання :

- 1) Натюрморт з предметів різної матеріальності.
- 2) Натюрморт одного кольору з елементами різної насиченості

2 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання :

- 1) Натюрморт тематичний
- 2) Екзаменаційне – Натюрморт у неглибокому просторі з предметів побуту чіткої силуетності серед тканин.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метод повідомлення нових знань — практична робота в процесі виконання завдань.

Основна форма вивчення курсу — творча робота при виконанні живописного натюрморту, згідно учбового плану.

Мета запропонованих завдань — навчитися бачити великі та гармонійні кольорово-тональні відношення в академічній постановці з пошуком розвитку кольору та виявленням кольорової контрастної пари в головному.

Вивчення відбувається за принципом послідовного ускладнення учбових задач.

Розвиток у процесі навчання здійснюється за рахунок обопільного спілкування між студентами та викладачем, що є запорукою позитивного результату.

Основними дидактичними принципами, покладеними в основу викладання дисципліни є:

- головний принцип навчання – від простого до складного;
- виконання необмеженої кількості етюдів портрету, заради набуття живописного досвіду;
- усвідомлення матеріалу через методичні взірці;
- систематична робота над особистісним розвитком студентів.

За термін навчання студенти мають працювати з поставленою задачею викладача дисципліни, з рекомендаціями та консультаціями. Керівник курсу повинен мати індивідуальний підхід до бачення живописних відношень в академічних постановках у кожного студента, тому що викладач має заохочувати та розвивати нестандартність мислення у студентів. Розвиток у процесі навчання здійснюється не тільки змістом навчального матеріалу, але й особистістю викладача та стилем спілкування зі студентами.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів етапів процесу роботи виконаних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі екзаменаційних переглядів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. За координацію процесу занять та сприятливу атмосферу відповідальність несе викладач. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі нових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими освітніми потребами (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини, викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з адміністрацією та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

ПРАВИЛА ЗДОБУВАЧА

Вітається власна думка тлумачення з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Не вітаються запізнення на заняття. У разі пропуску заняття, студент має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити їх опанування відповідною практичною роботою. Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування. Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність практичних завдань на поточних переглядах унеможливило отримати студентом оцінку за навчальний семестр.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час написання академічної постановки або написання домашніх живописних завдань виявлено плагіат – тобто суттєве запозичення або копіювання в практичній роботі чужих матеріалів або творів мистецтва, студент зобов'язаний його переробити, тому що в цьому випадку бал за роботу буде суттєво знижений. Оскільки плагіат у будь-якому прояві суперечить з поставленою метою дисципліни. Якщо факт академічної не доброчесності зафіксований на екзаменаційному перегляді також унеможливило студентом отримати бал за роботу, або оцінювання відбудеться частково, отримуючи тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю чи не мають факту виявлення плагіату. **Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ (на другий семестр)

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1 модуль						
01.02	<u>Завдання 1.</u>	Практичні	Кольоротональний короткочасний етюд пошук	3		
08.02		Практичні	Графічне рішення на форматі. Пошук колірно – тональних відносин	3		
15.02		Практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
22.02	<u>Завдання 2.</u>	Практичні	Кольоротональний короткочасний етюд пошук	3		
01.03		Практичні	Графічне рішення на форматі.	3		
15.03		Практичні	Пошук колірно – тональних відносин	3		
22.03		Практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
2 модуль						
29.03	<u>Завдання 1.</u>	Практичні	Кольоротональний короткочасний етюд пошук	3		

05.04		Практичні	Графічне рішення на форматі. Пошук колірно – тональних відносин	3		
12.04		Практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	
19.04	<u>Завдання 2.</u>	Практичні	Кольоротональний короткочасний етюд пошук	3		
26.04		Практичні	Графічне рішення на форматі.	3		
03.05		Практичні	Пошук колірно – тональних відносин	3		
10.05		Практичні	Завершальний етап з проробкою деталей	3	Поточний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1 модуль		
1	Поточний контроль	0–15
2	Поточний контроль	0–25
2 модуль		
1	Поточний контроль	0–25
2	Поточний контроль	0–35
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

	Бали		Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A 90 - 100	16 - 20	37 - 40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, виставках, фестивалях (отримав відзнаку).
B 82 - 89	12–15	35 - 37	Студент добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно виконав усі поставлені задачі, творчо підійшов до виконання практичних завдань, але при цьому робота має незначні недоліки.
C 75-81	11 - 13	33 - 34	Студент в цілому добре опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вчасно та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки (відсутність творчого підходу тощо).
D 64 - 74	8 - 10	29 - 32	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи тощо).
E 60-63	6 - 8	26 - 28	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теоретичного та практичного курсу, не впорався з головними задачами дисципліни, практична робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, несвоєчасна подача виконаної роботи, значна кількість суттєвих помилок при виконанні завдання, пропуски занять без поважних причин тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента, та творчий підхід під час практичних занять, виставкова діяльність у всеукраїнських, міжнародних виставках, участь у творчих конкурсах. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дехтерев Б. Теория композиции в изобразительном искусстве //Проблемы композиции: Сборник научных трудов. М.: Изобразительное искусство, 2000. С. 51 - 76.
2. Евтых С.Ш. наброски. зарисовки. эскизы: Учебное пособие / С.Ш Евтых. - М., 2003. - 88 с.
3. Ковалёв Ф. В. Золотое сечение в живописи: Учеб. пособ. для ху-дож. ин-тов и училищ.- Киев.: Вища Школа, 1989.- 143 с.
4. Сухенко В.О. Рисунок: навчальний посібник. — К.: Вона-Манте, 2004.
5. Ли Н. Г. Рисунок. Основы учебного академического рисунка. — М.: Эксмо, 2007.
6. Райдер Э. Полное руководство по рисованию фигуры человека. — Минск: Попурри, 2002.

Допоміжна

- 1 Беда Г. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. М.: Просвещение, 1981. – 239с
- 2 Ньюберг Н.Д. Курс цветоведения. Для учащихся вузов, художников и деятелей худ. пром-сти. М. –Л., Гизлегпром. тип. им. Е. Соколовой, 1932. – 191с. ил.
- 2 Ванолов В. Содержание и форма в искусстве. - М.: 1956. – 179с.
- 3 Грегори Р. Л. Глаз и мозг. Психология зрительного восприятия. М., 1970
- 4 Григорян Е. Основы композиции в прикладной графике.: Учебно - методическое пособие. - Ереван.: РУМК Республиканский учебно - методический кабинет, 1986. – 32с
- 5 Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 158с.: ил.
- 6 Панофский Э. Перспектива как «символическая форма». — СПб.: Азбука-классика, 2004.